

Významné životné jubileum profesora MUDr. Miroslava Mydlíka, DrSc.

Profesor MUDr. Miroslav Mydlík, DrSc., sa narodil 21. júla 1932 v Košiciach. Roku 1943 začal navštevovať gymnázium v Prešove, ktoré ukončil roku 1951 na I. štátnom gymnáziu v Košiciach. V rokoch 1951–1957 študoval na lekárskej fakulte, ktorú úspešne ukončil promóciou na Univerzite Karlovej v Prahe roku 1957. Po promócii začal pracovať ako sekundárny lekár na Oddelení pre choroby infekčné FN KÚNZ v Košiciach a od 1. augusta 1959 do 10. decembra 1959 pracoval ako obvodný lekár v Bieli, v tom čase okres Kráľovský Chlmec. Od 11. decembra 1959 bol sekundárnym lekárom na Internej klinike FN KÚNZ v Košiciach.

Prof. MUDr. M. Mydlík, DrSc., v roku 1961 úspešne vykonal atestáciu I. stupňa z vnútorného lekárstva a v roku 1964 atestáciu II. stupňa z vnútorného lekárstva. Od 1. januára 1964 do 1. júla 1979 pracoval ako odborný asistent na I. katedre vnútorného lekárstva LF UPJŠ. V rokoch 1972–1975 bol ročníkovým vedúcim poslucháčov LF UPJŠ. V roku 1971 úspešne obhájil kandidátsku dizertačnú prácu z klinickej nefrológie a v roku 1973 vykonal nadstavbovú atestáciu z nefrológie, ako prvý na Slovensku. Od roku 1979 do 1. apríla 1992 vykonával funkciu ordinára pre nefrológiu a súčasne bol vedúcim dialyzačného strediska IV. internej kliniky FNŠP, resp. FN L. Pasteura.

V januári roku 1966 profesor MUDr. M. Mydlík, DrSc., založil dialyzačné stredisko, ktoré v rokoch 1970 a 1990 rozšíril a posunul na kvalitatívne vyššiu úroveň, na I. a neskôr na IV. internej klinike FN L. Pasteura. V roku 1963 vykonal prvú perkutánnu obličkovú biopsiu a v roku 1977 uskutočnil prvú

hemoperfúziu cez aktívne uhlie u choreho, ktorý sa otrávil paraquatom – prvú v ČSSR. Okrem toho postupne zaviedol všetky mimotelové eliminačné metódy a CAPD, ktoré sa dodnes používajú v dialyzačných strediskách.

V roku 1984 prof. MUDr. M. Mydlík, DrSc., úspešne obhájil titul „doktor lekárskeho vied“ na LF Univerzity Karlovej v Prahe, roku 1990 bol habilitovaný za docenta vnútorného lekárstva a v roku 1992 bol menovaný za profesora v odbore vnútorné lekárstvo. V rokoch 1991–2003 bol vedúcim Subkatedry nefrológie a dialýzy SPAM Bratislava. Dňa 2. apríla 1992 sa stal prednostom IV. internej kliniky FN L. Pasteura a LF UPJŠ a v tejto funkcii zotrval až do 24. 10. 1997. Od 24.10.1997 na jeho podnet začala svoju činnosť Nefrologická klinika FN L. Pasteura a LF UPJŠ, prvá v Slovenskej republike, ktorej sa stal prednostom a túto funkciu vykonával až do 31. augusta 2003. Dňa 1. januára 2006 Nefrologická klinika, prvá na Slovensku, bola odčlenená od Fakultnej nemocnice L. Pasteura a bola sprivatizovaná. V prvej polovici roka 2008 bola Nefrologická klinika definitívne zrušená a nefrologické pracovisko ostalo v súkromnom sektore.

V rokoch 1994–2007 bol menovaný hlavným odborníkom MZ SR pre odbor nefrológie. V rokoch 1994–1997 bol prorektorom Univerzity P. J. Šafárika pre medzinárodné vzťahy.

Od júna roku 1990 do roku 2002 bol prof. MUDr. M. Mydlík, DrSc., predsedom Spolku lekárov v Košiciach. V tejto funkcii zorganizoval 12 Východoslovenských lekárskeho dní v Novom Smokovci, vo Vysokých Tatrách. Okrem toho v rokoch 1994–2012 zorganizoval 19 memoriálov svojho uč-

teľa, prof. MUDr. Františka Póra a v rokoch 1994–2011 zorganizoval 18 vedeckých pracovných schôdzí Spolku lekárov v Košiciach, venovaných praktickým lekárom pre dospelých, v Ruskove, okr. Košice-okolie. V roku 1969 bol jedným zo zakladajúcich členov Nefrologickej sekcie Slovenskej internistickej spoločnosti. Neskôr sa stal členom výboru Slovenskej nefrologickej spoločnosti a bol ním až do roku 2007. V tejto funkcii prof. MUDr. M. Mydlík, DrSc., zorganizoval celý rad celoštátnych nefrologických konferencií s domácou aj medzinárodnou účasťou. Okrem toho je členom európskych a medzinárodných odborných spoločností: Európskej nefrologickej spoločnosti – Európskej dialyzačnej a transplantáčnej spoločnosti (ERA-EDTA), Európskej spoločnosti pre umelé orgány (ESAO), Medzinárodnej spoločnosti pre umelé orgány (ISAO), Medzinárodnej spoločnosti pre peritoneálnu dialýzu (ISPD). V roku 2010 sa stal členom výboru Medzinárodnej spoločnosti pre históriu nefrológie.

V priebehu aktívneho života, najmä ostatných 23 rokov, ako internista

a nefrológ opakovane prednášal na rôznych medzinárodných kongresoch (USA, Kanada, Mexiko, Japonsko, Argentína, Anglicko, Španielsko, Taliansko, Švajčiarsko, Grécko, Izrael, Francúzsko, Švédsko, Dánsko, Fínsko, Nemecko, Rakúsko, Belgicko, Macedónska republika, Holandsko, Maďarsko, Poľsko a ZSSR). Okrem toho bol roku 1994 hosťujúcim profesorom na Katolíckej univerzite v Bruseli. Celkový počet prednesených prednášok, od roku 1960 do roku 2012, na domácich a medzinárodných odborných podujatiach, bol 735, v ktorých boli prezentované výsledky výskumných grantových úloh, riešených v rezorte zdravotníctva v rokoch 1975–2001. Výskumné úlohy riešil prof. Mydlík s Ing. K. Derzsiovou a kolektívom spolupracovníkov na témy: 1. Metabolické poruchy vitamínov pri chronickom zlyhaní obličiek; 2. Použitie hemoperfúzie cez aktívne uhlie a iné sorbenty pri akútnych otravách a v štúdiách in vitro. Všetky výskumné úlohy boli úspešne obhájené a zaradené do kategórie A. Dosiahnuté výsledky z výskumných úloh a ich realizačné výstupy, ako aj mnohoročné skúsenosti prof. MUDr. M. Mydlíka, DrSc., z klinickej praxe, boli publikované v domácich a zahraničných časopisoch, celkový počet publikácií bol 387. Prof. MUDr. M. Mydlík, DrSc., začal publikovať roku 1961, v časopise *Vnitřní lékařství* a neskôr v *Časopise lékařů českých*, v jeho obľúbených časopisoch, a pokračuje nepretržite až do súčasnej doby. Vo februári tohto roku uplynulo 50 rokov od jeho prvej publikácie v časopise *Vnitřní lékařství*, celkový počet publikovaných prác v tomto časopise bol 105. Boli to prehľadné referáty, pôvodné práce, kazuistiky, správy z kongresov, laudácie a iné. Citovanosť publikovaných prác v domácich a zahraničných časopisoch a monografiách do roku 2011 bola 115. V rokoch 1971 a 1974 bol prof. MUDr. M. Mydlík, DrSc., editorom dvoch zborníkov z celoštátnych nefrologických konferencií v Novom

Smokovci a v Plzni. Okrem toho bol spoluautorom prvej slovenskej monografie z nefrológie: Dzúrik R, Šašínska M, Mydlík M et al. *Nefrológia*. Bratislava, Herba spol. s r.o. 2004, 877 s. Od roku 1995 je členom redakčnej rady medzinárodného časopisu *Aktuality v nefrologii* (Praha), t.j. od jeho založenia, a od roku 2007 časopisu *Przegląd Lekarski a Nefrologia i dialyza Polska* (Krakow, Poľsko) a časopisu *Monitor Medicíny SLS* (Bratislava).

Od roku 1993 prof. MUDr. M. Mydlík, DrSc., inicioval a realizoval v spolupráci s LF UPJŠ udelenie čestného titulu *Doctor Honoris Causa*, 7 významným nefrológom z Európy a USA (prof. S. G. Massry, USA; prof. J. D. Kopple, USA; prof. H. Klinkmann, Nemecko; prof. F. Kokot, Poľsko; prof. N. G. De Santo, Taliansko; prof. G. Bellinghieri, Taliansko; †prof. V. Bonomini, Taliansko). Títo ocenení nefrológovia boli súčasne hosťujúcimi profesormi na Lekárskej fakulte UPJŠ v Košiciach. Po každom udelení čestného titulu *Doctor Honoris Causa*, nasledujúci deň sa konalo medzinárodné nefrologické sympóziu na tému *Metabolické poruchy pri chronickom zlyhaní obličiek* (spolu 6).

V rokoch 1980–2011 prof. MUDr. M. Mydlíkovi, DrSc., boli udelené nasledujúce ocenenia:

- a) roku 1980 – cena predsedníctva Československej lekárskej spoločnosti J. E. Purkyně, za práce uverejnené v domácich a zahraničných časopisoch roku 1979;
- b) roku 1994 – medaila americkej organizácie *National Kidney Foundation* za publikačnú činnosť v nefrológii v medzinárodných časopisoch;
- c) roku 1996 – čestné členstvo Poľskej nefrologickej spoločnosti;
- d) roku 1997 – čestné členstvo Slovenskej lekárskej spoločnosti;
- e) roku 2000 – akademický senát Univerzity v Bologni (Taliansko), udelil menovanému za medzinárodne uznávané vedeckovýskumné aktivity medailu *Sigillo Magno*;

- f) roku 2000 – pamätaná medaila Messinskej univerzity za prednášky na medzinárodných postgraduálnych kurzoch v nefrológii, ktoré sa opakovali v Taormine (Taliansko);
- g) roku 2001 – pamätaná medaila Ministerstva zahraničných vecí Českej republiky za záslužnú a obetavú prácu na poli českých a slovenských vzťahov (najmä za realizáciu pamätníka Franza Kafku v Tatranských Matliaroch, vo Vysokých Tatrách, ktorý bol odhalený 16. mája 2001);
- h) roku 2002 – 1. bronzová medaila Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity za zásluhy pri budovaní Fakulty zdravotníctva a sociálnej práce, 2. čestné členstvo Českej nefrologickej spoločnosti, 3. udelenie vyznamenania Zlatá oblička Slovenskou nefrologickou spoločnosťou, 4. medaila Juhotalianskej nefrologickej spoločnosti;
- i) roku 2004 – čestný titul *Emeritný profesor Univ. P. J. Šafárika* v Košiciach;
- j) roku 2008 – zlatá medaila LF UPJŠ v Košiciach;
- k) roku 2009 – Cena mestskej časti Košice-Staré Mesto za významný prínos v oblasti medicíny a bohatú publikačnú činnosť; Zlatá medaila Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach pri príležitosti 50. výročia jej založenia; Čestná cena akad. T. R. Niederlanda; Čestné členstvo Českej lekárskej spoločnosti, ktoré udelilo prezídium Českej lekárskej spoločnosti;
- l) roku 2010 – pamätaná medaila LF Univerzity Komenského v Bratislave.

Po skončení aktívneho pôsobenia na LF UPJŠ, prof. MUDr. M. Mydlík, DrSc., zahájil 11. augusta 2003 činnosť neštátneho dialyzačného strediska a nefrologickej ambulancie spoločnosti *Nephron s.r.o.*, v ktorom pracoval do 31. 12. 2007. V súčasnej dobe pracuje jeden deň v týždni na internej-nefrologickej ambulancii IV. internej kliniky Univerzitnej nemocnice L. Pasteura a okrem toho pracuje na Ústave

experimentálnej medicíny LF UPJŠ. V rámci LF UPJŠ stále prednáša poslucháčom lekárskej fakulty – slovenským aj zahraničným.

Vnútorne lekárstvo a zvlášť nefrológia a akútna toxikológia sa stali v priebehu mnohých rokov nielen náplňou jeho zamestnania, ale aj povolania, ktorým prof. MUDr. M. Mydlík, DrSc., venoval celý svoj aktívny život, bez ohľadu na dĺžku pracovnej doby, víkendy a dovolenky. Je dôležité pripomenúť, že má mimoriadny vzťah ku klinickej biochémií a k práci v laboratóriu, čo potvrdzuje skutočnosť, že väčšina pôvodných prác, uverejnených v domácich a zahraničných časopisoch, má klinicko-biochemické zameranie a bola vykonaná v Nefrologickom laboratóriu I., neskôr IV. internej kliniky resp. Nefrologickej kliniky. Spolupráca prof. MUDr. M. Mydlíka, DrSc. s Ing. Katarínou Derzsiovou, na pôde Nefrologického laboratória, trvala od roku 1969 do apríla roku 2008. Prejavilo sa to pri zavedení mnohých diagnostických a terapeutických metód v rámci vnútorného lekárstva, nefrológie a toxikológie, pri riešení grantových vedeckovýskumných úloh, pri prednáškach a publikáciách doma a v zahraničí a v neposlednom rade aj pri pregraduálnej výuke poslucháčov medicíny a postgraduálnej výchove internistov a nefrológov. Okrem toho od roku 1992 do súčasnej doby sa prof. MUDr. M. Mydlík, DrSc. v spolupráci s Ing. Katarínou Derzsiovou zaoberajú funkčnými renálnymi zmenami po dlhotrvajúcich behoch. Získané výsledky z týchto štúdií majú veľký význam pre športových lekárov a boli prednesené na viacerých domácich a zahraničných kongresoch, ako aj publikované v domácich a zahraničných časopisoch.

V tejto súvislosti je treba zdôrazniť ešte jednu vlastnosť prof. Mydlíka, a to obetavosť a dôslednosť v práci, ktorá sa odzrkadľila v liečebno-preventívnej starostlivosti, v pedagogickej činnosti a vo vedeckovýskumnej činnosti. Jeho

zásadou bolo a je: „Prednášaj len to, čo je možné publikovať“.

Prof. MUDr. M. Mydlík, DrSc., počas aktívnych pobytov na rôznych kongresoch či konferenciách doma a v zahraničí, navštevoval mnohé historické a kultúrne pamiatky („staroveké divy sveta“, múzeá a galérie, prírodné krásy). Je veľkým znalcom krás Slovenska, mnoho rokov sa vždy poslednú sobotu v máji zúčastňoval na výstupoch na významné vrcholy a štíty na Slovensku, spolu s redaktormi časopisu Krásy Slovenska. Ďalej je treba zdôrazniť, že prof. MUDr. M. Mydlík, DrSc., má okrem celoživotného odborného zamerania jedno „hobby“, ktoré si priniesol ešte z I. štátneho gymnázia v Košiciach, a to je svetová literatúra. Je vynikajúcim znalcom ruskej, nemeckej, anglickej a americkej literatúry. Od roku 1963, kedy sa menovaný zoznámil s dielom Franza Kafku prostredníctvom časopisu Světová literatúra, sa zaoberal myšlienkou vytvoriť vo Vysokých Tatrách pamätník tomuto spisovateľovi, ktorý sa liečil v Tatranských Matliaroch na tuberkulózu pľúc od 20. 12. 1920 do 21. 8. 1921. Tento sen sa mu podarilo realizovať 16. mája 2001, kedy bol v Tatranských Matliaroch odhalený pamätník Franza Kafku a uskutočnilo sa I. medzinárodné medicínsko-literárne sympóziu venované tomuto spisovateľovi. Ďalšie sympózia sa uskutočnili v rokoch 2003, 2006, 2008, 2009 a v roku 2011 pri príležitosti 10. výročia odhalenia pamätníka. Okrem spomenutých skutočností prof. MUDr. M. Mydlík, DrSc., má mimoriadny vzťah k svojmu študentskému mestu, k Prahe, kde strávil mnoho rokov ako študent medicíny, promoval a obhájil vedecký titul „doktor lekárskeho vied“, často prednášal, a kde má dodnes mnoho priateľov a spolupracovníkov. V súčasnej dobe je menovaný členom Spoločnosti absolventov a priateľov Univerzity Karlovej v Prahe.

Dňa 23. apríla 2009 prof. MUDr. Miroslavovi Mydlíkovi, DrSc., udelilo

prezídium Slovenskej lekárskej spoločnosti Čestnú cenu akad. T. R. Niderlanda a prezídium Českej lekárskej spoločnosti Čestné členstvo Českej lekárskej spoločnosti. Tieto počty boli udelené v Bratislave počas XIII. kongresu Slovenskej lekárskej spoločnosti. V roku 2010 Lekárska fakulta UK v Bratislave ocenila významnú dlhoročnú spoluprácu s prof. MUDr. M. Mydlíkom, DrSc., udelením pamätnej medaily LF UK.

Prof. MUDr. Miroslav Mydlík, DrSc., je jeden z najvýznamnejších internistov a nefrológov nielen na Slovensku, ale aj v bývalom Československu, ktorý celý svoj život zasvätil medicíne, liečbe a záchrane pacientov, pričom stále zavádzal nové terapeutické metódy. Rozvoj mimotelovej eliminačnej liečby nastal počas jeho aktívneho života, čo znamená, že osobne prekonával úskalia tejto liečby spojené s problémami cievného prístupu, s nedokonalými a málo automatizovanými prístrojmi, až po súčasnú modernú techniku. Postupne zaviedol na svojom pracovisku všetky metódy mimotelovej a vnútro- telovej eliminačnej liečby a vždy pracoval na úrovni s technikou súčasnej doby. Svoje vedomosti ako krajský nefrológ, neskôr hlavný nefrológ pri MZ SR nenechával pre seba, ale rôznymi formami sa podelil s kolegami z iných dialyzačných stredísk. Významnou mierou pomohol založiť nové dialyzačné strediská v rámci celého Slovenska. Ako hlavný odborník pre nefrológiu a dialýzu MZ SR vypracoval sieť dialyzačných stredísk, vyškolil nespočetné množstvo lekárov-nefrológov a umožnil im vykonať atestačné skúšky z nefrológie.

Zásluhy prof. MUDr. M. Mydlíka, DrSc., v odbore klinická nefrológia sa ťažko dajú vyčísliť, dni a noci, pracovné dni a sviatky, ktoré strávil v nemocnici pri lôžku pacientov sa nedajú spočítať. Najsprávnejšie je konštatovať, že pre prof. MUDr. M. Mydlíka, DrSc., je medicína povolaním, ktorému je skutočne oddaný celou dušou i telom, a ani v tomto veku

neutícha jeho snaha a želanie urobiť pre pacienta všetko, odovzdávať svoje skúsenosti, prednášať o výsledkoch liečby a vedeckovýskumnej činnosti na svetových a domácich kongresoch, ako aj publikovať ich vo významných odborných časopisoch.

V súčasnej dobe stále pracuje ako emeritný profesor UPJŠ na IV. internej klinike UN L. Pasteura v Košiciach a na Ústave experimentálnej medicíny

LF UPJŠ. Okrem toho prednáša slovenským aj zahraničným poslucháčom LF.

Veľavážený pán profesor MUDr. Miroslav Mydlík, DrSc., milý Miro, dovoľ, aby sme Ti pri príležitosti Tvojho významného životného jubilea a pri príležitosti 55. výročia Tvojej aktívnej činnosti, ako internistu a nefrológa, zaželali pevné zdravie, mnoho síl do Tvojej ďalšej tvorivej práce, veľa šťas-

tia, pohody v osobnom a spoločenskom živote.

Ad multos annos!

*Ing. Katarína Derzsiová
prof. MUDr. Viera Spustová, DrSc.*

*Ing. Katarína Derzsiová
www.fnlp.sk
e-mail: k.derzsiova@unlp.sk*

Doručeno do redakce: 18. 5. 2012